အက်ဖ်အက်စ်ဒဗလျူကို၏ တင်ပြလွှာအကျဉ်းချုပ်

မြေယာပိုင်ဆိုင်လုပိုပိုင်ခွင့်

(မြန်မာ့တောင်တန်းဒေသတွင် ဝမ်းစာဖူလုံရေးအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်)

မြန်မာ့တောင်တန်းဒေသတွင် ဝမ်းစာဖူလုံရေးအတွက် အုတ်မြစ်သဖွယ် အခြေခံကျသော မြေယာ အသုံးပြုခွင့် ရရှိရေးသည် အသေးစားတောင်သူများ အတွက် ခက်ခဲသော အခြေအနေကို ရောက်နေပါသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်လုပ်ပိုင်ခွင့် အာမခံချက်များသည်လည်း လျော့ပါးပျက်ပျယ်လာကာ တောင်ပေါ်ဒေသအချို့တွင် မြေယာသုံးစွဲခွင့်ရရေးသည် ပိုမိုခက်ခဲလာပါသည်။ ဤအလားအလာအတိုင်း ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေလျှင် စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံရေးအတွက် သာမက စီးပွားရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရေရှည်တည်တန့် နိုင်မှုအပေါ် ဆိုးကျိုးများ ကျရောက်လာစေနိုင်ပါသည်။ ဤတင်ပြလွှာ အကျဉ်းချုပ်သည် မြေယာပိုင်ဆိုင် လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုတို့၏ ကျိုးကြောင်းဆက်နွယ်နေမှုတို့အပြင် ယနေ့ တောင်တန်းဒေသတွင် အသေးစား တောင်သူများအတွက် မြေယာအသုံးပြုခွင့်ရရှိရေးနှင့် မြေယာလုပ်ကိုင်မှု စနစ်များအပေါ် လွှမ်းမိုးနေသော အရေးပါသည့် အဖွဲ့အစည်း မူဘောင်များနှင့် အခြားအခြေခံအကြောင်းရင်းများ၏ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေမှုများကိုပါ စုံစမ်း တင်ပြထားပါသည်။

၁။ နောက်ခံအကြောင်းရင်း

၁(က)။ မြန်မာ့တောင်တန်းဒေသ - ဝမ်းစာဖူလုံရေးအတွက်ရုန်းကန်နေရမှု

တောင်ကုန်း တောင်တန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်းမြင့်ဒေသများဖြစ်ကြ၍ ၎င်းတို့သည် ဟိမဝန္တာကုန်းမြေမြင့်မှသည် အရှေ့တောင်ဖက်အရပ်ရှိ ဤနိုင်ငံ၏ အလယ်ပိုင်းလွင်ပြင်နှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တို့ကို စက်ဝိုင်းပြတ်သဖွယ် ပတ်ချာဝိုင်း၍ တည်နေပါသည်။ ပင်လယ် ရေမျက်နှာပြင်အထက် ပေ ၁၀၀၀ ကျော်ရှိရာ အရပ်ကို ကုန်းမြေမြင့်ဟု သတ်မှတ်ပါလျှင် ၎င်းတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ဧရိယာခိုင်နှုန်းသော မြို့နယ်များကို လွှမ်းခြုံ၍ နိုင်ငံ၏ ၄၂ ရာခိုင်နှုန်းသော လူဦးရေ အပေါင်းမှီတင်း နေထိုင်ရာလည်း ဖြစ်ပါသည်[၁]။ နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံး၏ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အများစုမှာ ကုန်းမြင့်ဒေသများက နေရာယူထားပေရာ ထိုဒေသများ၌ ကချင်၊ ကယား။ ကရင်၊ ချင်း။ ရှမ်း စသည့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု တို့ နေထိုင်ကြပါသည်။

ကုန်းမြင့်ဒေသများရှိ အသေးစား တောင်ယာလုပ်သူများသည် တစ်ဝမ်းတစ်ခါးအတွက် စပါး၊ ပြောင်းဖူး၊ လူးတို့ကို မိရိုးဖလာအတိုင်း၊ အလှည့်ကျ မြေလှပ် အနားပေးစနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ ဤစိုက်ပျိုးရေးစနစ်သည် အကျိုးအတာများကို ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ လူဦးရေတိုးပွားလာသည့်အပြင် ရွာကြီး များ၌ လူဝန်းစည်းလာသောအခါ မြေယာလုပ်ကွက် ရှားပါးလာတော့သည်။ နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းစိုက်ပျိုး ဧရိယာ အနက် ၁၀ ရာနှုန်းမှာ ဆင်ခြေလျော ၁၀ ဒီဂရီကျော်သော တောင်စောင်းများတွင် စိုက်ပျိုးကြသည်ဖြစ်ရာ မြေဆီလွှာတိုက်စားမှု အလွယ်တကူ ခံနေရပါသည်[၂]။ မြေလှပ် အနားပေးကာလမှာလည်း တိုတောင်းလာသဖြင့် သီးနှံတွက်များ ကျဆင်းလာသလို မြေယာပြန်းတီးမှု ပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်များ၏ ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခများကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် အိုးအိမ်ပစ္စည်း ဆုံးရှုံးခဲ့ရသော တောင်ယာလုပ်ကိုင်စားရသူ မိသားစုများ၏ ဘဝမှာလည်း ယခုထိပြန်လည်နာလန်မထူနိုင်ကြသေးပေ။ ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်ရှိ အချို့ဒေသတွင် တောင်သူများမှာ ပိုမိုသင့်တော်သော ဘိန်းအစားထိုးသီးနှံများနှင့် စိုက်ပျိုးနည်း၊ စနစ်များကို ရှာဖွေနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ကျော်လွှား ဖြတ်ကူးရလွယ်ကူသော နယ်စပ်များကြောင့် ဒေသအတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ စုစည်းဆက်နွယ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာရာ တစ်ဝမ်းတစ်ခါးအတွက် စိုက်ပျိုးနေသော တောင်ယာခံသားစုများထံ အခွင့်အလမ်းနှင့် အဟန့်အတား နှစ်မျိုးစလုံးကို ဆောင်ကြဉ်းလာပြန်ပါသည်။

ဤအခြေအနေများကြောင့် တောင်ပေါ်ဒေသလူအများမှာ ဝမ်းစာမဖူလုံကြတော့ပါ။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ယုအင်ဒီပီစစ်တမ်းတစ်ခုအရ ချင်းပြည်နယ်ရှိ လူဦးရေတစ်ဝက်နီးပါးသည် စားနပ်ရိက္ခာမလုံလောက်ခြင်း၊ ဘဝတွင် ရိုနေ၍[၃] ရှမ်းမြောက်၏ ၂၂ ရာနှုန်းနှင့် ရှမ်းအရှေ့၏ ၂၃ ရာနှုန်းသော လူဦးရေမှာ စားနပ်ရိက္ခာ ကျပ်တည်းပြီး ဤပမာဏသည် တစ်နိုင်ငံလုံး၏ လူဦးရေနှင့် တိုင်းတာပါက ၁၀ ရာနှုန်းထိပင် ရှိပါသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် မေလတွင် ဒဗလျူအက်ဖ်ပီ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ကိုးကန်နယ်အချို့ အရပ်တွင် ၆၄ ရာနှုန်းသော အိမ်ထောင်စုများသည် စားနပ်ရိက္ခာမလုံလောက်ကြကြောင်း။ ၂၂ ရာနှုန်းသော အိမ်ထောင်စုများမှာ စားနပ်ရိက္ခာ အထူးပင် ပြတ်လပ် ချို့တဲ့နေကြကြောင်း သိရှိရပါသည်[၄]။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဘဝနှင့် ပတ်သက်သော ဥပဒေများ - ၁၄

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဆန္ဒပြခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများသည် ဆန္ဒပြခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခွင့်မရှိပါ။ ဆန္ဒပြခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဆန္ဒပြခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း ပြုလုပ်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဆန္ဒပြခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း ပြုလုပ်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဆန္ဒပြခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း ပြုလုပ်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ ဆန္ဒပြခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ အလုပ်ရပ်စဲခြင်း ပြုလုပ်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ

အခန်း ၂၀၅(ခုတိယထပ်)၊ တာဝါ "ဘီ"၊
ဒိုင်းမွန်းကွန်ဒို၊ အမှတ် (၄၉၇)၊
ပြည်လမ်း၊ ကမာရွတ်မြို့နယ်၊
ရန်ကုန်မြို့ ၁၁၀၄၁၊
ဖုန်း - ၀၁ - ၅၂၃၉၃၀ ~ ၃၄
(လိုင်းခွဲ) ၃၂၀၅

၂။ တောင်တန်းဒေသ မြေယာလုပ်ကိုင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်အပေါ် လွှမ်းမိုးနေသောအချက်များ

၂(က)။ ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာပိုင်ဆိုင်လုပ်ပိုင်ခွင့် စည်းမျဉ်းဘောင်များ

သမိုင်းကြောင်းအရ တောင်တန်းဒေသရှိ မြေယာပိုင်ဆိုင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ထုံးတမ်းစဉ်လာဥပဒေဖြင့် ထိန်းကျောင်းထားပါသည်။ ဖြိုတီသွားကိုလိုနီခေတ်၌ တောင်တန်းဒေသကို နယ်ခြားဒေသအုပ်ချုပ်ရေးအောက်၌ စီမံရာ၌ ဧလေထုံးတမ်းလာဥပဒေကို တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ရာ ယနေ့တိုင် တည်တန့်နေပါသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ပြဌာန်းခဲ့သော ဥပဒေအားလုံးသည် တစ်နိုင်ငံလုံးအပေါ် သက်ရောက်နေသော်လည်း ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာပိုင်ဆိုင် လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ယင်းနှင့်ဆိုင်သော ပဋိပက္ခများအတွက် ဖြေရှင်းသော နည်းလမ်းများကို တောင်တန်းဒေသ မြေယာအငြင်းပွားမှုတွင် ယနေ့တိုင် ကျင့်သုံးနေပေရာ ၎င်းကိစ္စရပ်တို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား သင့်ပါသည်။ အကြောင်းမှာမူ တောင်ယာအများစုတွင် အလှည့်ကျ အနားပေးသော လုပ်မြေများကို တရားဝင် (သို့မဟုတ်) ပြည့်ပြည့်ဝဝံ့ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိတတ်သော ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းကို လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန (လယ်/ဆည်ဝန်ကြီးဌာန) အောက်ရှိ အခွန်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် မြေယာမှတ်ပုံတင်စာရင်းများပြုစုခြင်း လုပ်ငန်းများအတွက် တာဝန်ရှိသော ကြေးတိုင်းနှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန (ကြေး/မြေဌာန)မှ ထောင်ရွက်လေ့ရှိပါသည်။

ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာပိုင်ဆိုင် လုပ်ပိုင်ခွင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများသည် လူမျိုးစုနှင့် ပထဝီဝင် အနေအထားအလိုက် ကွဲပြားခြားနားပါသည်။ ဥပမာ - ချင်းပြည်နယ် အဇ္ဈိအရပ်၌ မြေယာစီမံခန့်ခွဲရာတွင် ရွာသားများသည် စုပေါင်းထောင်ရွက် ကြပါသည်။ ကျေးရွာလူထုက တောင်စောင်း မြေကွက်များပေါ် အလှည့်ကျ ခွဲပြောင်းပြီး တောင်ယာခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းကာ ရွာဘုံအကွက်ကြီးထဲမှ အိမ်ထောင်စု တစ်ခုချင်း အလိုက် အကွက်များ ခွဲတမ်းချပေးခြင်း (သို့မဟုတ်) အမွေဆက်ခံခွင့်ပေးခြင်းကိုခြွင်း ရရှိသော အကွက်ငယ် လေးများပေါ်ဝိုက်ပျိုးကြပါသည်။

ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သက်ရောက်မှုရှိနေသော စံထားအပ်သည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဥပဒေတစ်ခုမှာ "စားမည်းချ" စနစ်ပင် ဖြစ်သည်။ မြေယာကို စားမည်းချ စတင် ခုတ်ထွင်စိုက်ပျိုးသူသည် မြေပိုင်ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။ ရိုးရာအစဉ်အလာစနစ်တွင် ကျေးရွာလူကြီး (သို့မဟုတ်) သက်ကြီးဝါကြီးအဖွဲ့သည် မြေယာချထားပေးခြင်းနှင့် မြေယာအငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းပေးခြင်းများကို တာဝန်ယူ ထောင်ရွက်သူများ ဖြစ်ပါသည်။ မြေယာအသုံးချပိုင်ခွင့်သည် အမွေဆက်ခံနိုင်သော သဘောလည်းရှိသည်။ လူမျိုးစုအုပ်စုငယ်များတွင် "အဇ" ဖက်လိုက်သော အမွေဆက်ခံမှု ရှိနိုင်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စု တစ်ခုစီပိုင်သော မြေကွက်နယ်နိမိတ် စည်းရိုးကိုလည်း တစ်ရွာလုံးက သိထားကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ကလေးများ ကျန်းမာသော အနာဂတ်

ကလေးများ ကျန်းမာသော အနာဂတ်

ကလေးများ ကျန်းမာသော အနာဂတ်

ကောင်းမွန်သော ကွင်းပြင်ကို ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည်

ကောင်းမွန်သော ကွင်းပြင်ကို ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည်

၂(ဃ) ကြည်ဖြူ/ကြည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်း

ကောင်းမွန်သော ကွင်းပြင်ကို ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည်

၂(င) ကြည်ဖြူ/ကြည် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်း

ကောင်းမွန်သော ကွင်းပြင်ကို ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည်

၂(စ) ကြည်ဖြူ/ကြည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်း

ကောင်းမွန်သော ကွင်းပြင်ကို ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည် ကွင်းပြင်ကို ပြန့်ပြူးအောင် ညှိနှိုင်းခြင်းသည် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသည်

၂(ဇ)။ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောထူထောင်ခြင်းဆိုင်ရာညွှန်ကြားချက်များ

ဒေသခံပြည်သူများပါ သစ်တောကိုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ လုပ်ငန်းတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာနိုင်ရန် အထက်ပါညွှန်ကြားချက်ကို ၁၉၉၅ ခုနှစ် သစ်တောရေးရာပေါ်လစီနှင့် တစ်နှစ်တည်း၊ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ဤညွှန်ကြားချက်သည် သစ်တောရေးရာ၌ ထင်ရှား၊သောမှတ်တိုင်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။ အာယ်ကြောင့်ဆိုမူဤပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီဆက်လက် အိမ်ထောင်စုများသည် သစ်တောမြေတွင် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောစိုက်ခင်းများ၊ တည်ထောင်ရန် တရား၀င်သုံးစွဲပိုင်ခွင့်လက်မှတ်များကို ပထမဆုံးအကြိမ် ရယူလာနိုင်ခဲ့ပါသည်။ တာ၀န်ယူမှုနှင့် အကျိုးအမြတ်ကို မျှ၀ေနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းချက်အဖြစ် သစ်တော အသုံးပြုသူအဖွဲ့ (အက်ဖ်ယူဂ်ဖ်) ကို ဖွဲ့စည်း၊ ခွင့်ပေးကာ သစ်တော၌ဒီးဗီးဌာနက အတည်ပြုပေးသော အစုအဖွဲ့၏ တင်ပြလာသည့် စီမံချက်အပေါ် အခြေခံပြီး အနှစ် ၃၀ အသုံးပြုနိုင်မှုအခွင့်အရေးကို ရယူနိုင်ပါသည်။ ဤအခွင့်အရေးကို ဒေသခံပြည်သူအစု အဖွဲ့ပိုင်သစ်တောတည်ထောင်ခွင့်လက်မှတ် (စီအက်ဖ်စီ) ၌မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြထားရှိပါသည်။

ဤညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်ပြီးနောက်ပိုင်း၌ အစိုးရအဖွဲ့ထမ်းများ၊ ယူအင်နှင့် အင်ဂို့အဖွဲ့တော်တော်များများသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊ တောင်ပေါ်နှင့် အပူပိုင်းဒဏ်ဝိပါမကျန် နိုင်ငံအဝှမ်း၊ ဒုနယ်မြေအားလုံးတွင် ဤညွှန်ကြားချက်များကို အသုံးချ၍ လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လာကြပါသည်။ စာနယ်ဇင်းကွာဒုလုံမှုပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (အက်ဖ်အက်စ်ဆလူဂို့) ၏ ဝန်းစာဖုလုံရေး၊ စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်မှုများမှတစ်ဆင့် အဖွဲ့အစည်း၊ တော်တော်များများသည် အတူတကွပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး၊ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောတည်ထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တောင်သူသင်တန်း၊ ကျောင်းလမ်းကြောင်းခွင့် ချဉ်းကပ်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြပါသည်။ စီအက်ဖ်စီ လုပ်ငန်းနှုန်းစဉ်အတိုင်း၊ ကျေးရွာများကို လိုအပ်သော လမ်းညွှန်ချက် အဆင့်ဆင့်များပေး၍ တောင်သူများကို ပူးပေါင်းပါဝင်လာစေနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အစိုးရဌာနများ၊ အခြားယူအင် အင်ဂို့အိုကဲ့သို့သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျေးရွာ အစုအဖွဲ့များ၏ အထက်ဖော်ပြပါကြိုးပမ်းချက်များကြောင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့မြေ ဟက်တာပေါင်း ၄၁၉၅၀ (၈က၁၀၃၁၉၇)ကို အစုအဖွဲ့ဆိုင်ရာသစ်တောများအဖြစ် စိုက်ပျိုး တည်ထောင်လာနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဤညွှန်ကြားချက်များသည် အပြုသဘောဆောင်၍ အသေးစားတောင်ယာလုပ်ကိုင်သူများအပို မြေယာရယူနိုင်ရေး အာမခံချက်ကိုပေးနိုင်ကာ ကြီးဆိုထိုက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်လာပါသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၌ ကျင်းပခဲ့သော ပါဝင်ပတ်သက်သူများ၏ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲရလဒ်များအရ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများသည် သစ်တောမြေနှင့် ထုတ်ကုန်များကို ရယူနိုင်စေသည်သာမက လူမှုရေးပိုင်း၌ စုစည်းအား တိုးမြှင့်လာခြင်း၊ အသိအမြင်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုပိုကောင်းလာခြင်း၊ ရေအရင်းအမြစ်ကို ထိန်းသိမ်းပေးခြင်းနှင့်အတူ ပတ်ဝန်းကျင်၏အကျိုးကို ခံစားလာရခြင်းစသော အကျိုးအမြတ်များကိုပါ အသေးစားတောင်သူများ ရရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဖော်ပြပါဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောတည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သင့်သလောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။ အကြောင်းရင်းမှာ ဒေသခံပြည်သူများ၊ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောတည်ထောင်ခွင့်လက်မှတ်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ရမည့် ညွှန်ကြားချက်ပါလုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်ကို ကူညီပံ့ပိုးသူများ အနေဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုအားနည်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဒေသခံအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော စီမံအုပ်ချုပ်သည့် စီမံချက်ကို ရေးဆွဲရာတွင် ဒေသခံပြည်သူအချင်းချင်း၊ ကျေးရွာအချင်းချင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အစုအဖွဲ့ဝင် အချင်းချင်းနှင့် သစ်တောဌာန တာ၀န်ရှိသူများ (သို့မဟုတ်) ဒေသခံအာဏာပိုင်များအကြား အပြန်အလှန် အကြေအလည် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် လိုအပ်ခြင်းတို့ကြောင့် ကူညီပံ့ပိုးသူများတွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးစွမ်းရည် အထူးတလည် မြင့်မားရန် လိုအပ်နေပါသည်။ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးအတွက် တစ်ဦးချင်း၊ တစ်ဖွဲ့ချင်း တွင် ဝိမိကိုယ်ကို ဝိမိယုံကြည်ကိုးစားမှုများနှင့် အပြန်အလှန် နားလည်ယုံကြည်မှုရရှိရန်လည်း လိုအပ်နေပါသည်။

> စိုက်ပျိုးမြေနှင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောမြေများကို မှတ်ပုံတင်နိုင်သည့် လက်ရှိ လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ အပြုသဘော ဆောင်သော်လည်း အလုပ်ကျ မြေလုပ်စိုက်ပျိုးခြင်းစနစ်ကို မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် အာမခံချက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် သင့်တော်လျောက်ပတ်သည့် ကျယ်ပြန့်သော မူဘောင်များ ချမှတ်ထားခြင်း မရှိသေးပေ။

၂(စ)။ အလုပ်ကျသစ်တောမြေလုပ်အနားပေးစနစ်နှင့် ပေါ်လစီ

တောင်ပေါ်ဒေသရှိ သီးနှံတွဲဖက်သစ်တောတွင် အလှည့်ကျ မြေလုပ်အနားပေးစနစ်များသည် အမျိုးမျိုး ကွဲပြားခြားနားခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းနှင့် နေရာဒေသကို လိုက်၍ လိုက်လျောညီထွေမှုမပြုတတ်ခြင်း၊ သဘောသဘာဝရှိပါသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းနည်းဗျူဟာတွင် ရာသီပင်နှင့် နှစ်ရှည်ပင်များ၊ တွဲဖက်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ တို့အပြင် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူခြင်း၊ သစ်တောနှင့် တောင်ယာကို အသုံးချခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ အမဲလိုက်ခြင်း၊ တောထွက်ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်း၊ စသည့်လုပ်ငန်းများကို တစ်ခါတစ်ရံ လူအစုအလိုက်၊ တစ်ခါတစ်ရံ တင်ဦးချင်း အလိုက် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ တောင်ယာခုတ်သူတို့သည် သီးနှံစိုက်ပျိုးကာလနှင့် သစ်တောပြန်ဖြစ်လာမည့် လုပ်မြေကာလကို အလှည့်ကျထား၍ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း၊ဝန်ကြီးဌာနမှတစ်ဆင့် မြေယာဦးစီးဌာနမှ မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သော ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောစိုက်ခင်းများ၊ တည်ထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များသည် တောင်သူများကို မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် ပိုင်မာသေချာစေရန် အကူအညီပေးသော ပေါ်လစီနှင့် နည်းလမ်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရာတွင်မူ

"ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာမှာ ပုံမှန်ဆိုရင် ဧပြီလ၊ မေလ ဆိုရင် ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးဖို့ ရေကန်ကြီးတွေဆီ ခေါ်သွားကြတယ်။ ဒီနှစ်တော့ ရေကန်ကြီးတွေ ခြောက်ကပ်နေတော့ ကျွဲတွေ ကြီးတွေကို ရေချိုးဖို့ ခေါ်သွားစရာ မရှိတော့ဘူး။ ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးတဲ့အခါ ကိုယ်ပေါ်က ပိုးမွှားတွေ ကင်းသွားတယ်။ ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးတဲ့အခါ ကိုယ်ပေါ်က ညစ်ပတ်တွေ ကင်းသွားတယ်။ ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးတဲ့အခါ ကိုယ်ပေါ်က အေးမြသွားတယ်။ ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးတဲ့အခါ ကိုယ်ပေါ်က ကျန်းမာသွားတယ်။"

ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးတဲ့အခါ ကိုယ်ပေါ်က ပိုးမွှားတွေ ကင်းသွားတယ်။ ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးတဲ့အခါ ကိုယ်ပေါ်က ညစ်ပတ်တွေ ကင်းသွားတယ်။ ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးတဲ့အခါ ကိုယ်ပေါ်က အေးမြသွားတယ်။ ကျွဲတွေ ကြီးတွေ ရေချိုးတဲ့အခါ ကိုယ်ပေါ်က ကျန်းမာသွားတယ်။

၄။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

၅။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

၆။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေတွင်းများ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

၇။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေကန်များ ခြောက်ကပ်ခြင်းသည် ကျေးရွာသားများ ရေရှားပါးမှုကို ကြုံတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

- ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် ဥပဒေများကို တရားဝင်အသိအမှတ်ပြု၍ အဆုံးအဖြတ်များ ချမှတ်ရာတွင်လည်း၊ ဒေလှထုံးတမ်းလာအဖွဲ့အစည်းများက တာဝန်ခံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်စေသော ဥပဒေဥပဒေသဆိုင်ရာ ပြဿနာများ၊
- လုပ်ပိုင်ခွင့် အာမခံချက်များသည် သာနာညီမျှမှုရှိ၍ အခွင့်ထူးခံအတွက်မဟုတ်ဘဲ တစ်ရွာလုံးအတွက် အကျိုးပြုရေး၊
- စိုက်ပျိုးမြေနှင့် သစ်တောမြေတို့ကို တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဂိုးရှင်းခြင် လက်တွေ့ကျပြီး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တောနှင့် သီးနှံတွဲဖက်သစ်တော (agroforestry) အားလုံးအတွက် မြေယာကို ဆက်စပ်အသုံးချနိုင်ရန် ခွင့်ပြုသော လုပ်ငန်းစဉ်များ။
- မြေယာကျူးကျော်သူများ၊ ဝင်ရောက်လာလျှင် တားဆီးခုခံနိုင်ရန် တောင်သူများ၊အား လုံလောက်သော လုပ်ကိုင်ခွင့်အာမခံချက်များနှင့် ဓနာက်ကြောင်းပြန် ဖြစ်ရပ်များ အတွက် ထောက်ပံ့ကူညီနိုင် သည့် လုပ်နည်း၊လုပ်ဟန် အစီအမံများ။
- စိုက်ပျိုးရေးနှင့် သစ်တောအခြေပြုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် သွင်းအားစုများ၊ရေယူနိုင်မှုနှင့် ငှင်းတို့မှတွက်ပေါ်လာသော အကျိုးအမြတ်ကို ခံစားနိုင်ရန်အာမခံမှုများ။

လယ်ယာကရွာအပေါ် မကြာသေးမီက သုံးသပ်ထားသော အစီရင်ခံစာ၌ လူပ်သာရှားသာမရှိသော ခက်ခဲသည့် အိမ်ထောင်စုများအတွက် မြေနှင့် အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုရရှိရေးကိစ္စကို အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

> မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆက်လက်စိုက်ပျိုးနိုင်သေးသော မြေက ၇ သန်းကျော်ရှိပေသေးရာ အချို့ကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင် ဖွံ့ပြိုးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေ ရှိနေပါသည်။ ဤတွင် မြေယာလက်မဲ့များ၊ အသေးစားနှင့် ကျပ်တည်းနေသော အိမ်ထောင်စုများ၊ လူမျိုးစုအုပ်စုငယ်များအတွက် မြေနှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ ရယူနိုင်ခွင့် ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါလျှင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာအရ အချို့သာ၊ရေး အကျိုးအမြတ် ပိုမိုရရှိလာစေပါမည်။ ရေရှည်တည်တန့်သောအကျိုးကို ရစေပါမည်။ ငွေအရင်းအနှီး၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် နည်းပညာတို့ကို ပိုမိုတိုးမြှင့်ပြီး၊ရရှိလာလျှင် ဆင်းရဲကျပ်တည်းပြီး အား၊ကိုးရာခံ အိမ်ထောင်စု များအဖို့ အခြိန်တိုတို့အတွင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ အဆုံး၊သံသရာမှ လွတ်မြောက်လာနိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်ဘ။

၃(ခ)။ ရှေ့ဆက်၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပေးရန်အချက်များ

အလားအလာကောင်းများဆီ ဦးတည်လူပ်ရှားနိုင်ရန် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်အပ်သော အချက်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ဘက်ပေါင်းစုံမှ ပါဝင်ပတ်သက်သည့် အဖွဲ့အစည်းများအား လုံး စုပေါင်း၊ဆောင်ရွက် လာနိုင်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍

- အစိုးရဌာန၊ ပုဂ္ဂလိက၊ ဒေသခံအစုအဖွဲ့များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ပါဝင်ပတ်သက်သူအား လုံး ထိတွေ့နိုးနွှာဖလှယ်သော အစီအစဉ်များ၊မှတစ်ဆင့် သတင်း အချက်အလက်များ၊ မျှဝေခြင်းနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ခြင်း။
- တောင်ယာစိုက်ပျိုးသူများကိုယ်တိုင် ဒုးတိုက်ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သူအပေါင်း၏ နီးနွှာပွဲများ၌ ပါဝင်လာစေပြီး၊ ပေါင်းစပ်လာနိုင်မှုကို တိုးမြှင့်ပေးခြင်း။
- တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုတို့၏ဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာ မြေယာအုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းများတွင် ဒေသန္တရနည်းပညာနှင့် တောင်သူ၏ တီထွင်ကြံဆမှုများကို စီးပွားရေး အရ တန်ဖိုးထားပေးခြင်း၊ အပြင် တိုင်းရင်းသား၊လူမျိုးစုများ၏ တောင်ယာရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်တို့ကိုလည်း တန်ဖိုးထား၊ ထိန်းသိမ်းပေးခြင်း။

၂။ ပေါ်လစီနှင့် စပ်လျဉ်း၍

- အောက်ခြေအဆင့်မှစ၍ ပါဝင်ပတ်သက်သူများသည် အပေါ်သို့အဆင့်ဆင့်တက်ကာ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ပူးပေါင်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးဆွဲခြင်းမြှင့် ရှင်းလင်းပြီး၊ ကျယ်ပြန့်ပွင့်လင်းသော မြေအသုံးချရေး မူဝါဒများထွက်ပေါ်လာရေး။
- လက်ရှိမြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို အလွယ်တကူချဉ်းကပ်နိုင်စေ၍ သာနာညီမျှမှု ပိုမို ကောင်းမွန်လာရန် တည်မြဲတံထိန်းကျောင်းပေးခြင်း။
- ထုံးတမ်းစဉ်လာမြေယာစနစ်နှင့် အလှည့်ကျမြေလှပ်ပေးခြင်းကို စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်တစ်ခုအဖြစ် ထောက်ခံအတည်ပြုပေးနိုင်ရန်နှင့် အရပ်ဒေသနှင့် လျော်ညီစွာ ဖြန့်ကျက်လုပ်ဆောင်ရသော တောင်ယာစနစ်ကို ထောက်ပံ့မှုရနိုင်ရန် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် မူဘောင်သစ်များ ချမှတ်ခြင်း။
- တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်သည့် ဥပဒေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးချလာစေခြင်း နှင့် အခိုင်အမာပြုပေးခြင်း။
- မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများ၊ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ပိုင်ခွင့်များဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များ၏ အကျိုး သက်ရောက်မှုများနှင့် ရှိက်ခတ်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း။

၃။ အင်ဂျီအို (အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ) ၏ လုပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍

- တောင်တန်းဒေသရှိစာ၊ဝတ်ဒေသပုဂ္ဂလိုရေး စီမံကိန်းများထဲသို့ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်အရေးကိစ္စများကို ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။
- မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် ဓလေ့စည်းမျဉ်းများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းများ၊သည် သာနာညီမျှမှုရှိစေ၍ တောင်သူကိုယ်တိုင် ကြံဆပါဝင်လာသော အစီအစဉ်များ၊ ချမှတ်လာနိုင်စေခြင်း။ တောင်သူများ၊ ကိုယ်တိုင်တင်ပြသည့် ဆန်၊သစ်တီထွင်မှုများအပေါ် အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၄။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် စပ်လျဉ်း၍

- တစ်ဖက်မှစီးပွားရေးတွက်ကိန်းနှင့် ကိုက်ညီပြီး၊ တစ်ဖက်ကလည်း၊ အသေးစား၊တောင်သူများကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်သော နည်းလမ်းများဖြင့် လယ်ယာကဏ္ဍကို ဝင်ရောက်လာစေခြင်း။
- ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် ပတ်သက်သော ထိန်းကျောင်းခြင်းအစီအမံများကို ခိုင်ခံ့စေခြင်း။

၅။ စဉ်ဆက်မပြတ် သင်ယူခြင်း

- ဆက်စပ်ပတ်သက်သူအပေါင်းကို တွဲဖက်ခေါ်ယူသော လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် လက်တွေ့သုတေသနများမှ တစ်ဆင့် တောင်ယာလုပ်သူများနှင့် အကျိုးပြုနိုင်မည့် အလားအလာများကို ထောက်ပံ့ကူညီပေးနိုင်ရန် နှင့် အခြေအနေကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း၊ဆက်စပ်နာ၊လည်လာအောင် ကြိုးပမ်းခြင်း။
- စဉ်ဆက်မပြတ် သင်ယူရေးအတွက် ရှေ့ပြေးစီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။

တောင်တန်းဒေသမှ တောင်ယာလုပ်သူများ၊ အပါအဝင် အသေးစားတောင်သူများက သွင်းအား၊ မတည်ရှင်းနိုးမှုနှင့် မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် အာမခံချက်များ၊ ပေးထားခြင်းသည် တစ်မျိုးသား၊လုံး စီးပွားရေး၏ အဓိကမဟုတ်မိုင်ခြမ်းသော လယ်ယာကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုကို၊ တက်ခြင်းနှင့်အတူ ခေတ်မီမှုပြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံကြီးတစ်ခုဖြစ်လာရေးကို ဦးတည်သည့် အမျိုးသား၊ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိလာစေရေးကို အဓိကာက်အကူပြုပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

1 National Commission for Environmental Affairs Myanmar (NCEA) and Project Secretariat UN Environment Programme Regional Resource Center for Asia and the Pacific. March 2006. Myanmar National Environmental Performance Assessment (EPA) Report. Asian Development Bank , Global Environment Facility, United Nations Development Programme (UNDP). p 32-33.

2 NCEA. 2006. p 33.

3 UNDP. 2007. Integrated Household Living Conditions Survey.

4 World Food Programme (WFP). May 2010. An Analysis of the Food Security Situation in Selected Areas Across Kokang. Vulnerability Analysis and Mapping Unit (VAM).

5 Food and Agriculture Organization (FAO). Jan 2007. Identification and Assessment of the Poor, Food Insecure and Vulnerable in the Union of Myanmar. GCP/INT/952/EC-MYA (8). EC/FAO Cooperative Program. p 49.

6 United Nations Office on Drug and Crime (UNODC). Opium Poppy Cultivation in the Golden Triangle: Lao PDR, Myanmar, Thailand. October 2006. Pp 30-33. (Although this report details coping strategies of farmers who are affected by opium eradication, the strategies are the same for loss of land or other shocks to household food security.)

7 Government of the Union of Myanmar. September 1993. Duties and Rights of the Central Committee for the Management of Culturable Land, Fallow Land and Waste Land AND Procedures Conferring the Right to Cultivate Land/Right to Utilize Land.

8 Department of Agricultural Planning (DAP), Ministry of Agriculture and Irrigation (MoAI). 2010. Myanmar Agriculture in Brief. p 82.

9 Dr. Nyi Nyi Kyaw, Deputy Director General, Department of Forestry. April 7, 2010 Presentation at REDD workshop, Department of Forestry and UNDP. Naypyitaw.

10 FAO, Food Security Working Group (FSWG) and UNDP. 11-12 February 2009. Stakeholder Workshop for Community Forestry: Its experiences and future in Myanmar. Workshop Proceedings.

11 Kerkhoff, E.E. and Sharma, E. (compilers.) 2006. Debating Shifting Cultivation in the Eastern Himalayas: Farmer Innovations as Lessons for Policy. Kathmandu: International Center for Integrated Mountain Development (ICIMOD).

12 FAO, UNDP. August 2004. Myanmar Agricultural Sector Review Investment Strategy. Vol 1-Sector Review. p 36.

စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (အက်ဖ်အက်စ်ဒဗလျူဂို့) သည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပြီး အမျိုးသားအဆင့်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဆင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းပေါင်း (၄၇) ဖွဲ့၏ ကွန်ယက်အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးအတွက် တိုးတက်ကောင်းမွန်သော နည်းစနစ်များကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ အက်ဖ်အက်စ်ဒဗလျူဂို့သည် ၎င်း၏အဖွဲ့ဝင်များအား နည်းပညာနှီးနှောဖလှယ်ပွဲနှင့် သင်တန်းများ၊ သတင်း အချက်အလက်များဖြန့်ပေခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များ လက်လှမ်းမှီရယူစေခြင်း၊ သင်ယူလေ့ကျင့်မှုနှင့် အခြင်ဖလှယ်မှု ဆက်သွယ်ရေးကိစ္စများ၊ အထောက်အထားကိုအခြေခံသော သုတေသနလုပ်ငန်းနှင့် ထောက်ခံအကြံပြုတင်ခြင်းများတွင် အခွင့်အရေးရနိုင်သမျှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ တာဝန်ခံကိုယ်စားပြုပေးခြင်း စသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ဖြည့်ဆည်းပေးနေပါသည်။

ဤစာတမ်းပြုစုသားသည် ""မြန်မာနိုင်ငံ၏ တောင်တန်းဒေသ ပြောင်းလွှဲစိုက်ပျိုးခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း"" ခေါင်းစဉ်ပါ ဤမျက်နှာရှိ အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်ပါသည်၊ အစီရင်ခံစာ ဆုပြည့်အစုံကို ဆက်သွယ်ဆက်ဆံဒဗလျူဂို့၏ ကိုဝတ်သိပ်သုတေသနနှင့် ထောက်ပံ့ကြေးပေးနှင့် လိပ်စာအတိုင်း ဆက်သွယ်ရယူနိုင်ပါသည်၊

fswg.coordinator@gmail.com (သို့မဟုတ်) အခန်း ၂၀၅ (ပုတီးသဆေး)၊ တာဝါ "ဘီ"၊ ဗိုဒ်းဖွန်းကွန်ဂို၊ ဆရုတ် (၄၉၇)၊ ပြည်တော်ပေး၊ ကဟရွတ်ပြိုနယ်၊ ရန်ကုန်မြို့ ဒဝဝ၅၁၊ ဖုန်း - ၀၁ - ၅၂၃ ၉၃၃ ~ ၃၄ (ဗိုဒ်းခွဲ) ၃၂၁၅